

3.3. Piemērs ievainojamības faktoriem un riskiem juridisko pakalpojumu un juridisko veidojumu darbības nodrošināšanas nozarē

Jāņem vērā, ka juridisku veidojumu darbības nodrošināšanas nozarē visi pakalpojumi, kas ir saistīti ar bankas kontu atvēršanu, pārvaldīšanu un zemo vai beznodokļu jurisdikcijām, rada paaugstinātu risku. Ievainojamības faktori un galvenie sektora riski ir pamats, kas jāņem vērā, izstrādājot savu risku novērtējumu. Attiecībā uz sektoru specifiku jāņem vērā šādi VID identificētie sākotnējie sektoru ievainojamības faktori un prezumētie riski.

Neatkarīgu juridisko pakalpojumu sniedzēju galvenie ievainojamības faktori ir:

- liels paaugstināta riska klientu īpatsvars ;
- augsts klientus nerezidentus apkalpojošo subjektu īpatsvars;
- izplatīta neklātienas pakalpojumu sniegšana;
- augsts konstatēto pārkāpumu īpatsvars attiecībā pret klātienes pārbaudēm (26%);
- nespēja identificēt aizdomīgus darījumus un iesniegt ziņojumus par aizdomīgiem darījumiem;
- trūkumi izpratnē par aizdomīgu darījumu pazīmēm;
- praktiski nepastāv darbības uzsākšanas kontrole.

Neatkarīgu juridisko pakalpojumu sniedzēju galvenie prezumētie riski.

Ņemot vērā, ka no juridisko pakalpojumu sniedzējiem tiek saņemts niecīgs skaits aizdomīgu darījumu ziņojumu nodokļu jomā un praktiski netiek saņemti ziņojumi par aizdomīgiem darījumiem, pastāv augsts risks, ka atsevišķi nozares pārstāvji apzināti izvēlas neziņot un var būt iesaistīti NILL plānošanā vai atbalstīšanā. Tai skaitā palīdzot veidot sarežģītas juridisko personu struktūras, strukturējot darījumus, slēpjot PLG, sagatavojot fiktīvus dokumentus un sniedzot konsultācijas par NILL

Juridiska veidojuma vai juridiskas personas dibināšanas un darbības nodrošināšanas pakalpojumu sniedzēju galvenie ievainojamības faktori ir:

- liels paaugstināta riska klientu īpatsvars;
- augsts konstatēto pārkāpumu īpatsvars attiecībā pret veiktajām klātienes pārbaudēm (26%);
- nepietiekama izpratne par NILLTPFN pasākumu nozīmību;
- trūkumi riska pazīmju izpratnē;

- nespēja identificēt aizdomīgus darījumus un iesniegt ziņojumus par aizdomīgiem darījumiem;
- augsts nerezidentus apkalpojošo subjektu īpatsvars;
- praktiski nepastāv darbības uzsākšanas kontrole.

Juridiska veidojuma vai juridiskas personas dibināšanas un darbības nodrošināšanas pakalpojumu sniedzēju galvenie prezumētie riski.

Galvenie riski ir čaulas kompāniju un sarežģītu īpašumtiesību struktūras izveide, izmantojot dažādas jurisdikcijas, lai slēptu vai apgrūtinātu patiesā labuma guvēja noskaidrošanu. Nomināldirektoru (fiktīvu direktoru) un fiktīvu īpašnieku izmantošana, lai uz slepenu vienošanos pamata slēptu patiesos labuma guvējus. Tādas adreses nodrošināšana, kurā klients faktiski neatrodas. Profesionāļu izmantošanu, lai slēptu līdzekļu plūsmu un piešķirtu darījumiem, kā arī to pusēm leģitimitāti. Anonimitātes un leģitimitātes iespaids radīšana, pārstāvim dodot šķietami neatkarīgus norādījumus klienta vārdā.

Novēršanas likuma subjektiem norādītie riski ir jāpielāgo sniegto pakalpojumu/produktu klāstam un specifikai.

Piemērs atsevišķiem subjekta savu un klienta risku klasifikatoriem:

Riska klasifikācijas matrica juridisko pakalpojumu un juridisko veidojumu darbības nodrošināšanas nozarē					
Riska faktors	Mazs	Vidēji mazs	Vidējs	Vidēji liels	Liels
Pakalpojumu un klientu veids	Tiek sniegtas juridiskas konsultācijas / pakalpojumi rezidentam klātienē	Tiek sniegti juridiskie pakalpojumi nerezidenta m klātienē	Tiek sniegti pārstāvības pakalpojumi juridisku jautājumu risināšanā rezidentam, vai tiek sniegtas konsultācijas (sagatavoti atzinumi) par uzņēmējdarbību un NILL prasībām klātienē	Tiek sniegti pārstāvības pakalpojumi juridisku jautājumu risināšanā nerezidenta m vai tiek sniegtas konsultācijas (sagatavoti atzinumi) par uzņēmējdarbību un NILL prasībām neklātienē	Tiek sniegti juridiskie pakalpojumi, kas saistīti ar zemo nodokļu zonām, augsta riska jurisdikcijām, – konsultācijas, pārstāvības, uzņēmumu atvēršanas, līgumu slēgšanas, līdzekļu pārvešanas, kontu atvēršanas, kontu

					pārvaldīšana, trastu vai tiem līdzīgu veidojumu izveide
Klienta profils kopsakarā ar jurisdikcijas risku	Rezidents, kura biznesa modelis ir labi zināms	Rezidents, par kura biznesa specifiku ir grūti iegūt visu nepieciešamo informāciju	Nerezidents no Eiropas Ekonomiskās zonas ar skaidru un saprotamu biznesa modeli	Nerezidents no jurisdikcijas ārpus EEZ. Rezidents, kurš ir iekļauts riska personu reģistrā vai ir bijis sodīts par mantiska rakstura noziegumiem, vai publiskajā telpā ir informācija par tā saistību ar šādām personām	Nerezidents no augsta riska jurisdikcijām vai augsta riska trešajām valstīm. Rezidents, kurš darbojas augsta riska nozarē (piem. dubultā pielietojuma preču tirdzniecība, ražošana)

Piemērs sava sākotnējā riska novērtējumam skatāms 3.2. sadaļā.